

Εἶναι καὶ πάλιν ἐσπέρα παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους.

Ὁ ἡδὴ περιδούκος δαφνηστεφής εἶναι συγκεκινημένος· ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τηρεῖ βαθεῖαν, ἱερὰν ἀνάμνησιν· πρὸ τῆς ἀμυδρᾶς ταύτης εἰκόνας τοῦ πενιχροῦ πλήν προσφιλοῦς γενεθλίου οἰκίσκου, τῶν ψυχρῶν τῆς ἐνδεῖας νυκτῶν, τοῦ χρυσοῦ τέλους ἀγγέλου τοῦ ἐμφυσήσαντος αὐτῷ τὴν ζωήρρυτον ἐκείνην πνοὴν ἐν παρομοίᾳ νυκτί, ἡ καρδία αὐτοῦ σκίρτα· καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν εὐγενῶν τούτων ἀναμνήσεων εὐεργετικώτερος ὑπὲρ ποτε δείκνυται πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς Μοίρας προγεγραμμένας ἀτυχεῖς ὑπάρξεις.

Αἶφνης κρούει τις τὴν θύραν περιδούκος·—τίς εἶναι; —Εἶναι γραῖα ῥακένδυτος ἐπαίτις, ἐπὶ τῆς κεκυφιάς ῥάχεως φέρουσα τὸ μογηρὸν ἄχθος τῶν ἐτῶν καὶ τὸ ἐρρυτιδωμένον μέτωπον κύπτουσα πρὸς τὴν γῆν ἐφ' ἧς μετ' οὐ πολὺ ἡ ὁλοή εἰμαρμένη μέλλει νὰ ταυνύσῃ αὐτήν.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ ἡ τέλαια ἐπαίτις μετ' οὐ πολὺ καθίζει ἀπέναντι τοῦ περικλεοῦς ποιητοῦ, ὑπὸ τὴν φιλόξενον αὐτοῦ στέγην. Ὁ αἰοιδός, κατὰ τὸ ἀφελές ὁμηρικὸν ἔθιμον μεταλλάττον περιπετειώδη βίον τῆς ξένης αὐτοῦ. Ἐκείνη ἀφηγεῖται τρεμοῦση φωνῇ καὶ μετὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐκθεσιν πολλῶν λεπτομερειῶν καταδείκνυται ἀπροσδοκῆτως ὅτι εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ εἰπουσά ποτε πρὸς τὴν δυστυχῆ τότε χήραν μητέρα τοῦ ξενίζοντος: «δὲν εἶναι ἀνάγκη τὰ τέκνα τῶν πενήτων νὰ ἔχωσιν ἀθύρματα κατὰ τὸ νέον ἔτος!» Φεῦ! ἦν ποτε πλουσία δέσποινα ὑπὸ σμήνους θεραπαινῶν περιστοιχουμένη· δι' αὐτήν ἦν προωρισμένη ἡ πολυτελεστοτάτη μέταξά καὶ οἱ λαμπρότατοι ἀδάμκντες· ἀλλ' ὁ σκοπὶμως δοὺς πάντα τοῦτον τὸν ὄλθον ἀφείλεν αὐτὸν ὥσποτε παρὰ τοῦ Ἰώβ· ἡ δὲ αἴγλη ἐκείνη ἐσθέσθη ὑπὸ τὰ λῆθρος ἐπιπεσόντα ἀνηλεῆ κύματα τῶν βιωτικῶν τρικυμιῶν. Καὶ ἡδὴ ἡ τέλαια χήρα καὶ ἄπαις, ἀνέπηρος καὶ ἀελπτος, ἐπαίτει τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων, τὸν οἶκτον θναύτη κατὰ τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας τῆς ἀπύνης ἡρνεῖτο πρὸς τοὺς δυστυχεῖς. Ὡς τῆς φοβερᾶς τῶν ἀνθρωπίνων μεταβολῆς! Ὡς τῆς αὐστηρᾶς δικαιοσύνης τοῦ τὰ πάντα διέποντος! Ἀλλ' ἡ ἀργυροθρίξ μήτηρ τοῦ αἰοδοῦ πρὸ τῆς σκληρῆς ποτε αὐτῇ προσερχθείσης γυναικός, ἡδὴ δυστυχῶς, πρὸ πολλοῦ μεταμεληθείσης, πρὸ τῆς ἐτοιμορρόπου ἡδὴ θυελλοπλήκτου γηραιᾶς δρυός, καταλαμβάνεται ὑπὸ οἴκτου καὶ τοὺς γλυκεῖς γαληνίους ὀφθαλμούς της πληροῦσιν εὐγενῆ δάκρυα. Ὁ δὲ μεγάλθυμος υἱὸς μετὰ θερμῆς συγκινήσεως λέγει τῇ δυστήνῃ ξένῃ, ἣν παρὰδόξως ὁ οὐρανὸς τῷ ἀπέστειλεν ἐν τῇ ἐπισήμῃ ταύτῃ νυκτί:

— Γύναι! εἶσαι ἡδὴ δυστυχὴς· τὸ ποτὲ γαῦρον μέτωπόν σου ἐταπεινώθη ἐν τῇ σφοδρᾷ πάλῃ, ἥτις ἀπαρτίζει τὴν ζωὴν κατασυνετρίβης οἰκτρῶς· ἀλλ' ἡσύχει, τέλαια! γαλήνην σὲ ἀναμένει τοῦ λοιποῦ· ζῆθι παρ' ἐμοί· ἀπόλαυε τὴν θέρμην τῆς ἐστίας μου καὶ ἔσο ἀδελφὴ τῆς γηραιᾶς μητρός μου!

Δάκρυα κατανύξεως καὶ εὐλογίας διαδέχονται τοὺς λόγους τούτους, ὑψηλοὺς ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, καὶ ὁ οὐρανὸς μειδιῶν πέμπει καὶ πάλιν ἀοράτως φύλακα ἄγγελον ἵνα σκέπῃ διὰ τῶν εὐρειῶν αὐτοῦ καὶ ἀσπίλων πτερύγων τὴν ἱερὰν ἐκείνην στέγην.

ΚΡΗΝΑΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΣΙΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget*.

«Καὶ θὰ ἦμην, οὐχὶ εὐτυχὴς, ἀλλ' ἡσύχος καὶ ἡ-
χαριστημένη. Μεθ' ὅλας τὰς ἀθλιότητας τοῦ ἀνευ
ἔρωτος γάμου, τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος ἦν τόσον
ἐρριζωμένον ἐν ἐμοί, ὥστε θὰ ἔκλινον τὸν αὐχένα ἐν
πλήρει ὑποταγῇ εἰς τὸν νέον βίον μου, ἐὰν μὴ περι-
στάσεις ἐκτακτοὶ εἶχον ψυχράναι ἐν ἐμοί διὰ τρόπον
ἀλήστου καὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτι ἔτους τοῦ γάμου
μου, τὴν πρὸς τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρος τάσιν
ἐκείνην, ἥτις ἦν ἡ μυστικὴ θρησκεία τῆς καρδίας μου,
ὡς κορασίδος καὶ ὡς νεάνιδος καὶ ὡς γυναικός. Δὲν θὰ
σοὶ ὠμίουν περὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου ὡς πράττω,
φίλε μου, ἐὰν ἡ δίκη, ἥτις ἐκινήθη κατὰ τοῦα. Ὡδρῷ
ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν δὲν ἀπεκάλυπτεν ἑλλειψιν λεπτό-
τητος καὶ ἀσυνειδησίαν, ἣν μόνῃ ἐπὶ πολὺ ἐγνώριζον.
Πρέπει ἐπίσης νὰ σὲ φέρω εἰς θέσιν, οἶονε νὰ θίξῃς
διὰ τοῦ δακτύλου τὴν φύσιν τῶν ἰδεῶν μου περὶ τοῦ
συζύγου μου κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου
ἡμῶν διὰ νὰ ἐννοήσῃς κάλλιον ὅλον τὸν πόνον τοῦ
κτύπου, ὃς κατηνέχθη κατ' ἐμοῦ. Ἐν τῷ κ. Ὡδρῷ
ὑπάρχουσι δύο διακεκριμένα ὄντα. Ἐκεῖνο, ὅπερ
δείκνυει εἰς τὸν κόσμον, χάριν, εὐπροσήγορον, σχεδὸν
σύνθηες, γενναίον φρον ἐκ φύσεως καὶ ἐξ ὀπισθολογι-
σμοῦ καὶ τὸ ἕτερον, ἐκεῖνο, ὅπερ κερδαίνει χρήματα
καὶ δημιουργεῖ κερδοσκοπίας, τὸ ἀνοικτήριον, τὸ θη-
ριῶδες, τὸ ἐστερημένον λεπτότητος καὶ περὶ οὐδενὸς
φροντίζον ἑτέρου ἢ μόνον περὶ τῆς ἐπιτυχίας. Δὲν
ἐγνώριζον, ἀλλ' ἡ μόνον τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων
προσώπων, ὡς ἐκεῖνος ἐγνώριζεν ἐν ἐμοί τὴν σιωπη-
ρὰν καὶ γαλήνιον γυναικα, ἣν ἔλαβεν ὡς ἀντικείμενον,
ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἄγῃ καὶ νὰ φέρῃ κατὰ βούλησιν.
Πρωτὶν τινα ὁ σύζυγός μου εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν
μου καὶ ἡσύχως, μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας φέρων
ἀριθμούς καὶ ὑπολογισμούς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν
λεγομένων του, μοι εἶπεν ὅτι τῷ ἐχρειάζοντο διακό-
σιαι πεντήκοντα χιλιάδες φράγκων. Κατόπιν σπου-
δαιοτάτων καὶ διαδοχικῶν ἀπωλειῶν ἐν τῷ χρημα-
τιστηρίῳ, ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ καταπολεμήσῃ
τὴν κακὴν τύχην του κερδοσκοπῶν ἀνόμως ἐπὶ τῶν
μετοχῶν τῆς τραπέζης, ἧς ἦτο διοικητής. Θὰ ἠδυ-
νάμην νὰ σοὶ διηγηθῶ ἐν ταῖς ἐλαχίσταις λεπτομε-

* Ἰδε ἀριθ. 11, σελ. 192—193.

ρείαις τὴν κερδοσκοπίαν ταύτην, διότι αἱ ἐκφράσεις, ὧν ὁ κ. Ὡδρῦ κατὰ τὴν πρῶταν ἐκείνην ἐποίησατο χρῆσιν, ἦσαν κατηγορηματικαὶ καὶ ὀριστικαὶ καὶ ἐνετυπώθησαν ἐν τῇ μνήμῃ μου. Ἐν συντόμῳ, ἡπειλείτο ὑπὸ ἀπειτήσεων καὶ δίκης, μέρος δὲ τοῦ χρημάτων τῆς προικὸς μου θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν σιγὴν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ. Ὑπῆρχεν ὁμῶς τὸ ἐξῆς, ὅτι κατὰ τὸ γαμήλιον ἡμῶν συμβόλαιον ἀπῆρτειτο ἡ ὑπογραφή μου. Ἐν πάσῃ τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ, ἀνεκάλυψα ἐν τὸς μικροῦ τὸ ἐξῆς κακόν, οὗ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε δι' ἐμέ καταπληκτικόν, ὅτι εἶχον ὑπανδρευθῆ κλέπτῃν. Τότε παρετήρησα προσεκτικῶς τὸ πρόσωπον ἐκείνο ἀπηλλαγμένον τῆς προσωπίδος τῆς ἀφελείας καὶ ἀπλότητος καὶ ἔγνων τὸν ληστήν. Βλέπων αὐτὸν ἐξυρισμένον τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κόμην ἐν χρῶ κεκαρμένῃ ἐνόμισα ὅτι βλέπω ἐνώπιόν μου κατὰδικον. Αἱ φράσεις, ἃς ἀπήγγελλε πρὸς δικαιολογίαν του καὶ αἱ ὁποῖαι ἐξεφράζον τὰς ιδέας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἡθικοῦ λόγου τῆς ὑπάρξεως τῶν χρημάτων, τὸ βλέμμα του καὶ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του ὅταν ὠμίλει, αἱ ἐλπίδες ἀνταμιβῆς προσεχούς, ἃς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνέπτυσσεν, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν συγκατάθεσίν μου—πάντα ταῦτα συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ συμπληρώσωσιν ἐν ἐμοὶ τὴν πρώτην ἀγανάκτησιν. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος ἐν τῇ αἰφνιδίᾳ μεταμορφώσῃ τοῦ προσώπου μου ἀνεγνώρισε γυναικα, ἣν δὲν ὑπώπτευεν. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐφοβήθη ἐκ τῆς αἰφνιδίᾳ ἀποκαλύψεως καὶ ἐξωτερικεύσεως τῆς τιμιότητος τοῦ χαρκατῆρός μου. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τί τῷ ἐνδιέφερον; Ἐδῶσα τὴν ὑπογραφήν μου, ἐκεῖνος ἐσώθη, ἐγὼ ὁμῶς, ἡ σύζυγός του εἶχον ἀπολεσθῇ. Ἴσως, ἐὰν ἀνετρεφόμεν ἐν ἄλλῳ κύκλῳ καὶ ἐνωρὶς ὑπώπτευον τὰς ἐλαστικότητας καὶ συγκαταβάσεις τῆς συνειδήσεως αἵτινες εἰσὶ συνήθεις εἰς τὴν νεωτέραν κοινωνίαν, θὰ συνεχώρουν τῷ συζύγῳ μου διότι διῆλθε παρὰ τὴν ἀτιμίαν. Σοὶ εἶπον ὁμῶς ἥδη ὅτι οὐδεμίαν πείραν εἶχον τῶν τοῦ κόσμου. Ἀπελπισία ἐπαγέμετό μοι ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ἤμην συνηνωμένη διὰ παντός πρὸς ἄνθρωπον ἄνδρα. Εἶχον τότε τὴν λεπτотάτην ἐκείνην συναισθήσιν τῆς παρθενικῆς καὶ ἀγνῆς συνειδήσεως ἡ ὁποία οὐδ' ὡς οὐδ' ἀπτεταί ποτε τῆς ἀτιμίας. Εἶμαι σύζυγός κλέπτου!.. Ἰδοὺ τί ἔλεγον καὶ ἐπανελάμβανον κατ' ἐμαυτὴν ἔκτοτε καὶ ἐπὶ ὁκτὼ κατὰ συνέχειαν ἔτη ἐν τῇ πικρᾷ ἐρημίᾳ τῆς ψυχῆς μου. Ἐπὶ ὁκτὼ ἔτη φέρουσα ὄνομα ἐμποιοῦν μοι φρίκην, συνεμερίσθην τὸν οἶκον καὶ τὴν πολυτέλειαν ἀνδρός, ὃν περιφρόνου. Ἐπὶ ὁκτὼ ἔτη ὑπῆρξα ἡ κυρία Ὡδρῦ, ἣν ἐγνωρίσατε, σοβαρὰ καὶ σιγὴ καὶ ἡ ὁποία ὁμοιάζει ζῶν ἄγαλμα τῆς γαλήνης καρδίας. Ἐὰν τις ἠδύνατο ὁμῶς νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκείνῃ, ἣν ἔκρινον τόσον καρτερικὴν, ὅταν καθημένη ἐν τῇ τραπέζῃ εἰς ἐπίσημόν τι δεῖπνον συνδιελεγόμην πρὸς τινὰ παρακαθήμενον περὶ τῶν μυρίων ἐκείνων ἀντικειμένων τῆς παρισιανῆς συνδιαλέξεως, βεβαίως θὰ ἐφοβεῖτο βλέπων τὸν μέγαν ἀμνητὸν ἰδεῶν ζωηρῶν, ἰδεῶν παθητικῶν, ἰδεῶν ἐπαναστατικῶν, διὰ νὰ εἰπῶ τὴν

κατάλληλον λέξιν, ἀμνητὸν βαθμηδὸν αὐξάνοντα καὶ πολλαπλασιαζόμενον.

«Νομίζω, φίλε μου, ὅτι τὸ μάλλον ἐπικίνδυνον δυστύχημα, ὅπερ δύναται νὰ πλήξῃ νεαρόν πλάσμα ὅπερ συνάμα τυγχάνει ἐμμανῶς ἀγαπῶν τὴν εὐλιπείαν, εἶναι νὰ βλέπῃ πρὸ αὐτοῦ θριαμβεύουσιν τὴν ἀδικίαν. Ἡ ἀδικία ἐκείνη, ἣν ὑπομένει τις φυσικῶς, ὡς ἀναπόφευκτον ἀνταπόδοσιν τῶν ἴσων, ὅταν εἰναί τις εἰθισμένος νὰ τὴν ἐξασκῇ ὁ ἴδιος, ἐξασκῇ θλιβεράν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς νεαρᾶς ψυχῆς ἡ ὁποία ἀπαιχθάνεται τὸ κακόν καὶ προσβάλλει αὐτὴν κατὰ μέσον στήθος. Ἐὰν δὲ ἡ ἀδικία ἐξ ἧς πάσχει ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἔχῃ ὡς συνένοχον ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν, τότε τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει τρομερὰ δοκιμασία καὶ δύναται νὰ τροποποιήσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀτόμου καθ' ὅλον τὸν βίον.

(Ἀκολουθεῖ).

A. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ.

A'.

Γιὰ δέξ, γελάει ὁ οὐρανὸς κι' ἀτράφτουνε τὰ τέτταρα καὶ ἀπὸ τὸν παράδειτο χιονάτα περιστέρια ὁ Πλάττης στέλνει, λούλουδα νὰ φέρουν μυρωμένα, νὰ χύσουν γέλοιο καὶ χαρὰ 'ς τὰ μάτια τὰ κλαμμένα.

Ἀκοῦστ' ἀκοῦστε τὰ πουλιὰ τί λένε τὰ οὐράνια...

«—χρυσὴ 'ν' ἀπόψε ἡ βραδιά, χρυσὴ αὔριο 'μέρα' τὸ στέναγμα σοῦ τὸ πικρὸ παῦσε, φτωχὴ ὁρφάνια, ἔχεις Θεό, πατέρα,

τὸν Χριστὸ ἔχεις ἀδελφὸ, τὸν ἀκανθοστεμμένο.

Ἔχεις τὸν ἥλιο τὸν χρυσὸ ποῦ σοῦ σκορπᾷ ἀχτίδες διὰ τὰ λουλούδια ποῦ κρατῷ· αὐτὰ τὰ λέν' Ἐλπίδες.

Σ' ὁλόφωτη βλαστήσανε τοῦ Παραδείσου ἄκρα κι' ἄλλα δροσιὰ τὰ πότιζε, τῆς Παναγίᾳς τὸ δάκρυ π' Αὐτῇ, τὸ ὄνειρο τῆς γῆς, γιὰ σένα ἔχει χυμένο.

Ἐδῶ ἀνθοῦν οὐείρατα, ἐκεῖ γελοῦν ἀχτίδες

καὶ ἀπὸ τὰ οὐράνια κυλοῦν δροσιὰς βρόνδες.

Ἐλπίζε μόνο. ἔλπιζε... καινούργιος χρόνος 'μπαίνει' ποῖος ξέρει τί βρέχει ὁ Θεός, ὁρφάνια μου θλιμμένη...

B'.

Χλωμὸ χαμόγελο ἡ αὐτὴ εἰς τὰ οὐράνια χύνει· χτυπᾷ ἡ ὥρα, κι' ἡ στιγμὴ ποῦ γρήγορα περνοῦνε θαρρεῖς μᾶς κράζουν: Χριστιανοί, δότε ἐλεημοσύνη πολλοὶ φτωχοί, κρυθόνουν, πολλοὶ φτωχοὶ πεινοῦνε· πολλοὶ φτωχοί, ἀλλοίμονο! [κ' εἰν' ὅλοι ἀδελφοί σας] ἄχ! τὴν καρδίᾳ ἀνοίξετε μαζὶ μὲ τὸ πούγγι σας!

Ἀχ! πόσα γέρουν ὁρφανὰ γυνὰ μετὰ 'ς τὰ χιόνια 'σάν μαραμμένα κρίνα!

Ἐνθυμηθῆτε, χριστιανοί, τὰ παιδικὰ σας χρόνια, τὰ εὐτυχισμένα 'κεῖνα...